

Älkää antako tulen sammua!
(Danielsson-Kalmari)

Akseli Gallen-Kallela

SINIMUSTA

Lapuanhenkinen viikkajulkaisu

Päätoimittaja: Heikki Asunta

Lapua 15. 3. 1931.

Hinta 3:—

N:o 2.

Ab. Uleå Oy.

Puutavaraliike

Myy

sahattua ja kuivattua

puutavaraa

Pateniemen Sahalta

Pohjanmaan Autola

Puhelin 751. Oulu. Uusik. 26.

- FORDSON -

traktorien PÄÄMYYJÄ Pohjois-Suomessa.

Puistolan Naiskampaamo

Puhelin 277 - Oulu - Pakkahuoneenk. 15

Kunnollinen työ taataan. Permanentti-käherrystä sekä vesiondulointia annetaan.

HILKKA HAMMAR.

B. Lukkarila

Oulu, Isokatu 25 ja Narinkka.

MIESTEN lakkeja, päällystakkeja, käsinaita, pukuja, paitoja, kravattinauhoja y.m. miesten vaatesalaan kuuluvia tarpeita, sekä valikoima

NAISTEN käsinaita, sukkia, trikoisia ja silkkitrikoisia alusvaatteita.

Voinvienti-Osuusliike

Valio r.l.

Maamme johtavin liike maitotaloustuotteiden alalla.

*

Myy parhaan:

**Voin, Juuston ja
Pullokerman**

Oulun konttori: Kouluk. 19. Puh. 7 04.

KATRI ANTELL

Leipuri- ja Kahvilaliike

) Suositellaan (

HERRAIN JA NAISTEN VAATETUS-
TAVAROIDEN EDULLISIN OSTOPAIKKA

O. Y. Aksila

Oulu. Pakkahuoneenk. 15. Puh. 12 22.

Kahvila Kiistola

Oulu. Kirkkok. 31.

Ilk:n kahvilaliike : Suositellaan.

Oulun Kipinä Osakeyhtiö

O U L U.

Rakentaa: Keskuslämpölaitoksia ja vesijohtoja.
Asettaa: Sähköjohtoja.

A KOSUSEN KENKÄ- JA NAHKA-
KAUPPA. Oulu, Aleksanterink. 23. Ensiluokkaisia lapikkaita ja hiihtokenkiä.

AKSELI GALLEN-KALLELA KUOLLUT

Yllättävä ja raskas surusanoma saapui äsken Tukholmasta. Akseli Gallen-Kallela, mies, jonka suurtyötä maamme paraikaa on odottanut, on muuttanut pois. Aikana, jolloin isänmaan miesten kasvoihin katsotaan, on yksi heidän par-

haimmistaan kuollut. Akseli Gallen-Kallelan taiteilijalatu alkoi ja päättyi suomalaisissa merkeissä. Hänen taiteensa ja aktiivinen osuutensa vapaustaisteluamme ovat suuria ja velvoittavia esimerkkejä.

Lapuan Liike ja Kansanvalta

Vastustajamme väittävät lakkaamatta, että Lapuan Liike ja Kansanvalta olisivat toisilleen vastakkaisia. Sanotaan, että toisen tai toisen täytyy kaatua. Sanotaan, että Lapuan Liike ei sovellu yhteen kansanvallan olemuksen kanssa. Haluamme seuraavassa hieman tarkastella asian todellista laitaa nähdäksemme, miten paljon tässä vastustajien jatkuvasti toistamassa väitteessä on perää.

Mitä ensinnäkin tarkoitetaan kansanvallalla? Mitä — toisin sanoen — on kansanvalta? Tarkoitetaanko sillä puoluerikkinäisyyttä, lehmäkauppoja ja sitä rämettyneisyyttä, mikä poliittisessa elämässämme vallitsi ennen Lapuan Liikettä? Tarkoitetaanko sillä sitä, että hyvä asia jää lepämään epämääräisiksi ajoiksi, mutta että taasen pieni vähemmistö saa tahtonsa läpi vastoin kansan enemmistön tahtoa? Onko Kansanvalta sitä, mitä meillä on nyt puolue-elämä juonitteluineen ja riitaisuuksineen koko itseenäisyytemme ajan siihen asti, kunnes kansa ryhtyi liikehtimään ja siten puhdistamaan valtiollista ilmapiiiriämme? Jos sen tahdotaan väittää olevan sitä, niin silloin pahoin erehdytään. Ja jos se on sitä, niin silloin vastustajamme ovat aivan oikeassa väittäessään, etteivät Lapuan Liike ja kansanvalta sovellu toisiinsa. Mutta se ei ole sitä. Todellinen kansanvalta ei koskaan merkitse lehmäkauppoja ja puoluejuonitteluja. Ja kansanvallan ollakseen todellista kansan-

valtaa tulee olla kansan parhaimmiston käsissä. Tähän asti on äänioikeus ollut kaikenlaisilla heittiöillä, yksinpä vankilasta vapautuneilla maankavaltajillakin. Ja eduskunnassamme, säättämässä lakeja kansalle, on ollut ja on vieläkin miehiä, joiden paikan kaiken järjen nimessä ei pitäisi olla siellä. Miehet, joilla ei saisi olla mitään tekemistä lainsäädännön ja maan hallintoa koskevien asioiden kanssa, ovat näinä vaarallisina aikoina, jolloin nuoren valtakuntamme perustavaa rakennustyötä on tehty, johtaneet kansamme ja maamme kohtaloita. Tämä on kansanvallan irvikuva, mutta ei mitään kansanvaltaa.

Todellinen kansanvalta voidaan tässä maassa saavuttaa vasta silloin, kun yleistä äänioikeutta rajoitetaan niin, että oikeuksien rinnalle asetetaan velvollisuuksiakin. Luonnollisesti sillä, joka maksaa veroja, pitäisi olla enemmän oikeuksia kuin sillä, jolta ei saada penniäkään kunnan ja valtion menoihin, mutta joka varmaankin enemmän kuin veroja maksava kansalainen aiheuttaa menoja valtiolle ja kunnalle. Kansanvalta on ja sen tulee olla kansan parhaimmiston valtaa. Siihen tähtää Lapuan Liike. Sen iskulauseena on: Valta on siirrettävä takaisin Suomen kansalle! Se on päämäärämme ja sen saavuttamiseksi kannattaa työskennellä. Ja työskennellään!

Lapuan mies.

Pelkureita ja silmänkääntäjiä

Toista vuotta sitten alkaneen kansanliikkeen aikana on ehtinyt sattua yhtä jos toistakin. Tarkastamme tällä erää paria politiikalle ominaista piirrettä.

N.k. eturivin miehet joutuvat kaikkina aikoina eräänlaisiksi silmätikueiksi. Kun jollakin pyrkimysperällä on tuloksellinen hyökkäyksen aika, ovat nuo silmätikut asiassa mukanaolevien huulilla positiivisessa, myönteisessä mielessä. Mutta kun välillä, kuten myrskyssä ainakin, laskeudutaan aallonpohjaan, silloin kuulevat nämä eturivin miehet, tekijämiehet, kunniansa. Kuinka oleellista tämä on ollut L. L:nkin kes-täessä, siitä voitaisiin joskus laatia oikein ko-koomateos, joka varmaankin olisi mielenkiin-toinen.

Suorat vastustajamme, kommunistit ja demo-kratian naamiota käyttävät sosialistit, jätämme laskuista pois — heidän törkeä esiintymisensä näinä aikoina pohjautuu heidän „maailman-katsomukseensa“. Mutta n.k. porvarillinen vas-emmisto on kansanliikkeen aikana antanut loistavan näytteen heikkosieluisuudestaan ja pelkuruudestaan. L. L:n alkuaikoina tämä vas-emmisto tietysti yritti voitavansa tämän „ennen-kuulumattoman“ omaotteisuuden mustaamiseksi, mutta kun talonpoikaismarssin aikoina L. L. oli päässyt aallon harjalle, ilmeni pelkuruus. Tämä porvarillinen vasemmisto oli kuin puulla päähän lyöty ja suitsutti omalla tavallaan kii-tosta kansan heräämiselle. Kun marssijain as-kelten kaiku alkoi hiljetä, nostivat kellarimie-het päänsä loukosta ja alkoivat taas järjestel-mällisen ajohajdin, jota yhä voimallisempana on kestänyt ja kestää edelleen. Tasavallan presidentin vaalissa tuo pelko näyttäkse — saa nähdä, millä korvauksilla tämä pakosta tehty myönnytys nyt otetaan kaksin kerroin takaisin.

Mutta ei vain porvarillisessa vasemmistossa tämä ilmiö ole havaittavissa. Suurelta osalta sitä on ollut niittenkin keskuudessa, jotka ovat pitäneet itseään L. L:n miehinä. Vastuksien tullessa ei ole jaksettu pysyä mukana, vaan on jääty tienoheen arvosteilemaan tai ryhdytty toimeen liikkeen suoran toiminnan miehiä vas-taan. Ellei muuta ole voitu, niin on heiltä monilta syöty leipäpaikat. Monet muiluttaja-miehet ovat saaneet tämän karvaasti nahois-saan tuntea. Ja ennenkuin päätöksiä näistä hirveistä „rikoksista“ on langetettu, on monet näistä miehistä katsottu „sopimattomiksi“ vä-hänkin julkisiin toimiin tai ainakin on heidän asemiansa suuresti vaikeutettu. Tiedämme monia esimerkkejä siitä, miten esim. eräät sano-malehtimiehet, joitten reippaisiin aloitteisiin L. L:n alkuaikoina heidän johtokuntansa ilmai-sivat suuren tyytyväisyytensä, nyt aallonpoh-jassa oltaessa ovat joutuneet menettämään paik-kansa. Johtokunnat ovat ruvenneet vapise-

maan tämän „kansantuomion“ edessä, jonka punaiset ja vaaleanpunaiset vastustajat ovat tapahtumista antaneet. Ja niittenkin keskuu-desta, jotka innokkaina alussa olivat organi-seeraamassa kansannousua, on jonakin joukko-suggestion hetkenä lentänyt sanomalehtiin vasta-lauseita ja oikaisuja, „ettemme me suinkaan hyväksy“ sitä tai tätä toimenpidettä. Kuinka ensiluokkaisia aseita vastustajien käsiin! Täl-laiset heikkosieluiset pelkurit ovat rottia, jotka luulevat laivan uppoavan heti ensimmäisen kuvitellun vuodon sattuessa. Ei edes myötä-tuntoa saisi enää osoittaa itsenäisen Suomen kalterijääkärien rouville lähetetyissä sähkösa-nomissa — kun niin tehdään, ilmestyy pahek-sumiskokouksia niitten henkilöitten aloitteesta, jotka Lapuan suurokokouksissa ovat saaneet jopa maakuntaansa edustaa. Ja saattaa käydä niinkuin kävi eräässä pienessä pohjalaisessa kaupungissa — että tällaisessa kokouksessa nämä „lapuanmiehet“ laativat paheksumislau-suntonsa yhdessä kommunistien ja sos.demojen kanssa.

Mitä on pelko, oli joku aika sitten kirjoitussarjana eräässä aikakauslehdessä. Mekin voimme vastata kysymykseen eräästä näkö-kulmasta. Yllä selostamamme pelko johtuu, paitsi näitten heikkojen sielujen poliittisesta vähäverisyydestä, ennenkaikkea niistä silmän-kääntötempuista, jota porvarillistenkin lehtien petiittinikkarit, pakinoitsijat, ovat pitkin matkaa markkinateloissaan esittäneet. Mitä „huomatta-vampi“ sanomalehti on, sitä vähemmän se us-kaltaa julistaa totuutta terveissä merkeissä. Kun joku harva piskuinen maaseutulehti on uskaltanut seistä L. L:n puolesta tinkimättö-mästi — niistäkin on tekijämiehet jo nyttem-min likvidoitu — niin nuo „johtavat“ suurleh-det ovat seisoneet korkeilla koturneilla ja yl-häisen „myötätuntoisesti“ osoittaneet „suhtau-mistaan“ hyvinä päivinä muuttuakseen jo seu-raavassa hetkessä yhtä ponteviksi lainkirjai-men ritareiksi kuin konsanaan punaiset veli-puolensa ja kieltäen kaiken sen, minkä vasta-juuri ehtivät jollain tavoin tunnustaa. Tämän „kolmannen valtiomahdin“ aatteeton kylvö on loistavimpana esiinpulpahtanut nimenomaan mainittujen pakinoitsijain, yhteiskuntafakiirien, syvällisenfilosofisissa luiruteluissa, ja ne juuri, eniten luettuina, ovat menneet tämän näivetyk-politiikan läpitunkeman kansan sieluun kuin hääkää päähän. Kun joku kansanliikkeen aikana syntynyt suorasana-ainen, heppulipolitiikasta eril-lään pysyvä julkaisu on mahdollisesti sanonut jonkun kiivaan sanan erinäisistä nimeltä mai-nituista demokratian suurpalkkalaisista, on siitä aina nostettu hirveä metakka. Mutta nuo „joh-tavien“ äänitorvien fakiirit ne saavat puhua mitä tahansa. Tarkastakaapa hyvät naapurit

Tiede ja itäinen naapurimaa

Kuvaava piirre itäisen naapurimaamme ylistetylle vapaudelle, on se täydellinen terrori, jonka alaiseksi sen vallanpitäjät aikovat alistaa kaikki henkiset voimat valtapiirissensä. Uskonnollinen vapaus on aikoja sitten riistetty, taiteilija kansallistutettu, ja nyt näyttää tieteen kohtalo täysin lohduttomalta. Joitakin päiviä sitten saimme päivälehdistöstämme lukea siitä häikäilemättömästä painostuksesta, jonka alaisiksi muutamat tiedemiehet ovat Neuvosto-Venäjällä joutuneet syystä, ettei heidän selkärangansa ole taipunut tarpeeksi syviin kumarruksiin stalinilaisten raippasankareitten edessä. Seuraava lyhennetty lainaus on peräisin „Suomen Sosialidemokraatista“, joka puolestaan lainaa lähteensä sikäläisestä „Pravdasta“:

Venäjän tiedeakatemia, joka toimii edelleen Pietarissa, piti äskettäin vuosikokouksensa, joka muodostui uudeksi räikeäksi todisteeksi siitä alennustilasta, mihin tämä korkein venäläinen tieteellinen tutkimuslaitos on bolshevistisilla terroritoimenpiteillä saatettu. Yleensä tsaarivaltakin karlttoi sekaantumasta tämän suurta arvonnantoa kaikkien maiden tiedemiespiireissä nauttivan akatemian sisäisiin asioihin, säilyttäen sille uusien akateemikkojen valintaan nähdessä vapauden ja sisäisen itsehallinnan, vaikkapa tsaarihallitus pahoin pitelikin maan yliopistoja ja muita korkeimpia oppilaitoksia. Bolshevikit kohdistivat alunperin diktatuuripolitiikkaansa myös tiedeakatemiaan. Varsinkin viime vuosina he, kaikkia mahdollisia painostuskeinoja käyttäen, korroittivat tiedeakatemian jäseniksi puoluejärjestöjensä asettamia ehdokkaita, joilla — paria poikkeusta ehkä lukuunottamatta — ei ollut minkäänlaisia asioita tieteellisen tutkimustyön alalla, mutta jotka olivat sitä enemmän ansioituneita bolshevismien agitaattoreina.

Neuvostolehdet kertovat tiedeakatemian vuosikokouksesta suuttumuksen vallassa. Alussa tosin kaikki sujui tasaisesti suunnitelman mukaan. Akatemian kommunistinen sihteeri Volgin luki vuosikertomuksen, jossa hän jo erittäin painokkaasti esitti vaatimuksen „tieteellisten voimain huomattavasta uudistamisesta“. Akatemian on — pohjattava tieteellinen työssä materialistiseen maailmankatsomukseen ja alistettava toimintansa puolueen rakennussuunnitelmiin palvelukseen. Tästä johtuu nykyhetken iskutehtävä: „uusien tieteellisten kaaderien valmistaminen ja akatemian nykyisen jäsenkunnan perinpohjainen tarkistaminen“. Ja sit-

ten ryhdyttiin tarkistamaan. Pravda kertoo lihavin kirjaimin: Tiedeakatemian yleinen kokous erotti akatemian vakinaiset jäsenet S. Platonovin, E. Tarlen, N. Ljbatshewin ja M. Ljubavskin akatemiasta, koska oli todettu heidän ottaneen osaa vastavallankumoukselliseen salaliittoon“.

Kaikki nämä neljä oppinutta ovat tiedeakatemian vanhoja, ansioituneita jäseniä ja varsinkin kahdella ensinmainitulla on historian tutkijoina kansainvälinen tiedemiehen maine. He ovat saaneet koko bolshevikkivallan ajan rauhassa jatkaa tieteellistä tutkimustyötään, mikä tosiasia jo sellaisenaan osoittaa heidän lojaalisuuttaan neuvostovaltaa kohtaan. Oikea syy ilmenee kommunistisihteerin mainitsemasta „iskutehtävästä“: tiedeakatemian vanhat jäsenet on poistettava bolshevikkien nousukkaiden tieltä!

Ja niin ryhdyttiin sitten valitsemaan akatemiaan uusia jäseniä. Mutta silloin tapahtui neuvostovalan nykyoloissa jotakin odottamatonta: äänestäessä ulkokomissariaatin korkean virkamiehen, Rothsteinin, ehdokkuudesta annettiin sen puolesta 11 ääntä ja 7 vastaan. Tulos oli hylkäävä, koska valituksi tulemiseen vaaditaan kaksikolmatta osaa annetuista äänistä. Nöyräniskainen ja palvelushaluisen enemmistö joutui kuohuksiin. Prof. Solntsew, joka on tullut akatemian jäseneksi kommunistien armosta, piti uhkauspuheen, jossa hän ylisti tappion kärsinyttä neuvostodiplomaattia „maailmankuuluksi oppineeksi“ (!!) ja syytti seitsemää akatemian jäsentä „suoranaisesta provokatiosta“, koska nämä olivat uskaltaneet äänestää Rothsteinin valitsemista vastaan. Pravda vaatii tiukasti Rothsteinin valitsemista ja koko tiedeakatemian „lopullista uudistamista“.

Eräs myöhempi tieto kertoo, että myöskin tiedeakatemian monivuotinen presidentti, prof. Karpinski on erotettu, koska hän pani vastalauseen edellä mainittujen neljän akatemian jäsenen erottamisen johdosta. Kun prof. Karpinski tuonnoin täytti 60 vuotta, ylistivät bolshevikkilehdet hänen suuria ansioitaan akatemian johdossa ja hänen lojaalista suhtautumistaan neuvostohallitukseen.

Venäjän tiedeakatemian perinpohjainen „puhdistus“ jatkuu. Ennenpitkää on tämä kuuluisa tieteellinen laitos muutettu tavalliseksi stalinilaiseksi agitaattorikouluksi.

Lieneekö tähän lisättävää? Sanaan vapaus näkyy itäisessä naapurimaassa sisältyvän ällistytävän paljon.

joskus noiden tuotteiden kielenkäyttöä, joka on verhottu milloin historiaesimerkkeihin, milloin diplomaattisiin kohteliaisuuksiin pelottavaa siltasaarelaisälymystä kohtaan, niin saatte tuta, kuinka kevyellä kädellä politiikan basilleja tähän koekaniiniin pidettyyn kansanruumiiseen istutetaan. Puhumattakaan nyt ollenkaan siitä, miten siltasaarelaislehdistön jokaisen alakertuhengentuotteissa on lauseita, jotka olisivat valtiotavallan painekanteen arvoisia jo koventamattomien lakipykälienkin mukaan.

Nuo ruhtinaallisesti palkatut „johtavien“ lehtien fakiirikirjailijat pohjustavat oman pelkonsa sasupunasten yhä paisuvaan yhteiskunnalliseen vaikutusvaltaan ja elantojen vararahas-

toihin, ja tämän pelkonsa he sitten erinäisin naamarein esiintyen siirtävät suoraan omaan lukijakuntaansa. Silmänkääntäjät ensin, sitten pelkurit! Kiertokulku on mainiosti organisoitu. Ja tulos vielä mainiampi: Korttien sotkeminen porvarillisissa maissa on tärkeä momentti Moskovan 5-vuotissuunnitelmassa! Moskova hykertää käsiään, Stalin nauraa pirullisesti ja Voroshilov rasvaa kiväärinpiippuaan yhä kiiltävämmäksi.

Kun aikakauslehtien kirjoitussarjassa kysytään, mitä pelko on, olisi jo aika kysyä myöskin: Mihin kuljet, Suomi? Quo vadis, Fennia?

Herra Hermöton.

Eugen Schauman

(Lähteenä käytetty Bernh. Estlanderin teosta: Eugen Schauman, eräs henkilökuva Suomen taistelusta Venäjää vastaan).

Eugen Schauman, jota ylempänä oleva kuva esittää, on nimi, jonka kuullessaan jokaisen isänmaanystävän sydän kaksinkerroin voimakkaammin sykähtää isänmaalle, on nimi, joka on meille esimerkillinen, ennenkaikkea isänmaanrakkaudessa ja uhrautuvaisuudessa sen puolesta.

On syytä nykyään koettaa esittää hänen maalleen ja kansalleen kuvia tästä sankarillisesta nuorukaishahmosta, jonka sija meidän aikamme historiassa on niin ainutlaatuinen.

Voidaan huomauttaa, ettei Eugen Schaumanin elämä siinä määrässä kuulu julkisuudelle kuin hänen kuolemansa. Hän esiintyi odottamatta, nopeasti, aivan kuin salama kirkkaalta kesäkuun taivaalta, jonka suojassa hänen tekonsa suoritettiin, ja hän katosi samassa silmänräpäyksessä, kuin hän esiintyikin, kun taas hänen laukaustensa kaiku on yhä vielä kuuluvissa meidän historiassamme. Siihen mennessä kului hänen elämänsä vain hänen perheensä, ystäviensä ja tovereittensa piirissä. Mutta hänen työtään ei saa arvioida sellaiseen. Hänen edustamistaan isänmaallisista perintätavoista, hänen urheilullisesti harjoitetusta tahdonvoimastaan, hänen elintapojensa ankaruudesta, hänen luonteensa lujudesta, hänen mielensä hehkusta — kaikista näistä ominaisuuksista, jotka ovat kypsyneet hänen elämänsä varrella — saa tuo työ arvonsa. Se on

niiden yhteistulema ja saa niiltä historiallisen merkityksensä lisäksi siveellistä arvoa, esikuvallista ja kannustavaa sisältöä.

Eugen Schauman polveutuu sekä isänsä että äitinsä puolelta aatelissuvusta. Hänen isänsä oli kenraali, senaattori, ent. Vaasan läänin kuvernööri, salaneuvos Fredrik Valdemar Schauman ja äitinsä Elin Maria Schauman, Porvoon piispan Frans Ludvig Schaumanin tytär. Eugen Schaumanin suonissa virtasi siis aatellisverta, mutta myöskin yhtä paljon soturin verta, sillä hänen isänsä suku, Kaarle XI:n ajoilta, Henrik Johan Schaumanista alkaen, käsittää sotilaan sotilaan jälkeen.

Eugen Schauman syntyi toukokuun 10 p:nä 1875 Harkovin kaupungissa Venäjällä, jossa hänen isänsä oli silloin toimessa. Porvoolaisena oli Eugenin äiti hyvin kiintynyt Runebergin Vänrikki Stoolin tarinoihin, jotka olivat mukana hänellä Venäjälläkin ja joista hän valoi isänmaallista sankarihenkeä poikaansa, josta kerran oli tuleva Suomen suuri sankari. Isän esimerkki loi poikaan taas sen luonteen lujouden ja ankan velvollisuutensa täyttämisen hengen, mitä Eugen Schaumanin myöhempi elämä osoittaa. Muistiinpanoissaan kirjoittaa Eugenin isä: »Jo varhaisimmasta lapsuudestaan oli hänen (Eugenin) mielenkiintonsa erikoisesti kohdistunut Vänrikki Stoolin tarinoihin ja hänen äitinsä vielä eläessä oli hänen suurimpana huvinaan kuulla tämän lukevan niitä. Myöhemmin, kun hän itse osasi lukea, opetteli hän ne melkein kauttaaltaan ulkoa. Usein oli mi-

nulla tapana häntä koetella, huvittaakseni häntä ja itseäni, lausumalla muutamia sanoja jostain runojen kohdasta, ja hän osasi silloin melkein aina sanoa, mistä ne olivat ja jatkaa säkeistöä. »Rakkaimmaksi kirjakseen« mainitsee Eugen Vänrikki Stoolin tarinat testamentissaan, määrätessään, kuka oli saapa sen kappaleen, josta hän viime kuukausina oli saanut voimaa tekoonsa.

Eugenin sisar kertoo, ettei hän muista mitään sellaista aikaa, jolloin tämä ei olisi uneksinut Suomen onnesta eikä toivonut voivansa osoittautua maallensa kyllin arvokkaaksi. Eikö tätä osoita seuraavakin 8 vuotiaan pojan omakätinen kirje Juuttaan muistomerkkin keräys-toimikunnalle:

»Var god och emottag detta lilla bidrag (en rubel) till minnestoden vid Jutas.

Eugen Schauman.

Radom den 24 Maj 1883»

Suomeksi: »Olkaa hyvä ja vastaanottakaa tämä pieni avustus (yksi rupla) Juuttaan muistomerkkiä varten.

Eugen Schauman.

Radomissa toukokuun 24 p:nä 1883».

Isä lisää: »Lähetetyn ruplan oli Eugen ottanut säästörahoistansa, ja ajatus sen lähettämisestä oli itsenäisesti hänessä herännyt hänen kuullessaan kotona puhuttavan käynnissä olevasta keräyksestä».

Tällä pohjalla käsittää myöskin sen, että Eugen oli alituisen tappeluissa häntä paljon suurempien venäläisten poikain kanssa: hänen täytyi antaa noille ryssille selkään, sillä hän oli suomalainen. Syksyllä 1884 tuli Eugen ensimmäiselle luokalle Nya Svenska Läroverketin nimiseen oppikouluun Helsinkiin.

Liikuttava on eräs juttu, jota kerrotaan hänen kouluaikinsa alkupuolelta siitä rakkaudesta, jota hän osoitti omaa maataan kohtaan. Kun maantiedeläksyä oli luettava kotona, ja hän kartastosta näki Suomen kartan, heittäytyi hän sen ylitse aivan kuin olisi tahtonut syleillä sitä ja huudahti:

»Minun rakas isänmaani!».

Tältä ajalta on eräässä vuonna 1907 Nya Svenska Läroverketin 25 vuotisjuhlaan ilmentyneessä julkaisussa Eugenin koulutoverin Erik Krohnin kirjoitus, jossa hän mainitsee seuraavaa:

»Luokalla oli jo voitu erottaa useimpien tovereitten tuleva elämänura, taitava luonnon-tutkija, kansalaistoiminnassa korkealle tähtäävä tulevaisuudenmies, tarmokas maanviljelijä, juristi, taiteilija. Mutta sitten istuu siellä eräs vaaleatukkainen poika, joka ei ota osaa nuorten hulinään ennen opettajan luokkaantuloa. Kasvot muodostavat hienon soikion, piirteet silvalta katsoen ovat tarmokkaan terävät. Ilme on totinen, miltei hapan, otsa rypyssä, alahuuli eteenpäin työntynyt, katse raskas, pikemminkin välinpitämätön. Entä sinä toveri, mihin johtaa sinun tiesi elämässä? Niin, hänenkin kohtalonsa oli tähtiin kirjoitettu, mutta kukaan ei meistä voinut ennusmerkkejä selittää».

Eugen itse arvostelee itseään: »Minulla on ehkä huono pää». Varmaa kuitenkin on, että kuurous on häntä paljon haitannut ja opintoja tuntuvasti vaikeuttanut. Hän tunsi itsensä yksinäiseksi ja rakensi oman sisäisen maailmansa omalla tavallansa ja käytettävissään olevilla keinoilla, hitaasti mutta varmasti. Eugen Schaumanin ajatuksen juoksu ei ollut koskaan nopea, mutta se oli sitä kirkkaampi ja selvempi.

Eugen ei koettanut milloinkaan, kun hänen tietonsa oppitunnilla joskus loppuivat, selviytyä arvailuilla tai muulla sellaisella. Hän ei vastannut tällöin sanaakaan, vaan antoi koulutiedoissaan keksityn aukon esiintyä sinä aukkona, mikä se oli. Samalla tavalla suhtautui hän siihen kujemoraaliin, joka koulussa ja kotona hyväksyttiin. Erik Krohn kirjoittaakin tästä: »Minä olen vakuutettu siitä, ettei Eugen koskaan antautunut vilppiä harjoittamaan, ei edes vähäpätöistäkään. Schauman oli itse rehellisyys».

Joskus sattui niin, että toverit, jotka eivät tarkoin tunteneet Eugenia, tekivät vähemmän tai enemmän hyväntahtoista pilaa tästä hiljaisesta pojasta. Siinä ei kuitenkaan ollut hyvää mennä liian pitkälle tai koskea mihinkään arkaan paikkaan, sillä tuo nyhjys oli voimakas ja saattoi kiivastua aivan pois tolaltansa, jolloin, sanoo Krohn, »oli parasta pysytellä loitolla. Yleensä pysyi Schauman kuitenkin tovereitensa kanssa hyvissä väleissä, ja he oppivat pian olemaan häntä tällaisiin purkauksiin härsyttämättä».

Kodissaan tunsi Eugen jo varhain vastuun-alaisuutta siitä, että hän oli vanhin sisaruspiirissä. Hän vartioi leijonan lailla, ettei kukaan saanut tehdä pahaa hänen nuoremmille sisaruksilleen, mutta hän piti heitä samalla myöskin isällisessä kurissa. He kinastelivat hänen kanssaan ja tekivät kiusaakin hänelle, mutta kuitenkin antoivat he hänelle arvoa, mikä lähinnä johtuu hänen voimakkaasta oikeudentunnostaan sekä siitä periaatteitten lujuudesta, mikä oli yksi hänen luoteensa perusominaisuuksia. Kun esimerkiksi sisarusten marjanpaimintamatkoilla oli päätetty, ettei kukaan saanut syödä marjoja, piti hän tämän päätöksen yhtä horjumattomasti kuin hän ylläpiti sitä muihinkin nähden; ei ollut niin punaista marjaa maailmassa, että se olisi saanut viekoitelluksi Eugen Schaumanin luopumaan periaatteestaan.

Kouluaikinsa lopulla vapautui Eugen Schauman eristäytyneisyydestään ottaen osaa yhä innokkaammin toverielämäänsä. Tähän aikaan muodosti joukko Nya Svenska Läroverketin pojista ja Privata Svenska Flickskolanin tyttöistä piirin, joka kutsui itseään »Rosvojoukoksi» ja jonka päällikkönä toimi Alfons Åkerman Eugen Schauman lähimpänä miehenään. Tämä piiri leikki iltaisin Luistinklubin radalla Pohjoissatamassa »rosvoa ja kiinniottajaa», mistä mainittu nimikin johtuu.

(Jatk. seuraavassa numerossa).

Ei vielä ole työmme lopussa

„Mauri on tehnyt tehtävänsä — Mauri saa mennä“. Niin kuuluu sanottavan Lapuan Liikkeen. Vasemmistomme pää-äänenkannattaja, siltasaarelaisten Sosialidemokraatti, kirjoitti heti presidentinvaalin tapahduttua, että Lapuan Liike, joka tänä aina on ollut vain eräänlainen kokoomuspuolueen tukijärjestö, joka uhkailua ja painostusta harjoittamalla on auttanut kokoomuspuoluetta, joka muuten ei saisi mitään aikaan, olisi nyt jo menettänyt senkin merkityksensä, kun kokoomuspuolue on päässyt tarkoitustensa perille, ja näinollen se ei enää tarvitse Lapuan Liikettä apunaan. Viime aikoina olemme eräistä porvarillisistakin sanomalehdistä lukea sentapaisia ajatuksia. Ei tahdota kieltää Lapuan Liikkeen merkitystä ja aikaansaannoksia — myönnetään, että se on ollut aikaan hyvikin tarpeellinen, mutta nyt, jollei se ole kokonaan tarpeeton, vieläpä suorastaan vahingollinen ja sinänsä hyljättävä niin ainakin hyvin toisarvoinen tekijä.

Näinkö on asianlaita? Tahdomme väittää, ettei se ole suinkaan niin. Lapuan Liike on saanut aikaan tavattoman paljon, suorastaan uskomattoman paljon verrattain lyhyessä ajassa, — josta meidän tulee olla sille kiitollisia, ja jotka aikaansaannokset historia kerran puolueettomasti tulee todistamaan — kansanliikkeen eduksi. Mutta paljon on vielä tekemättä. Kommunistit on nyt tosin saatu pois eduskunnasta ja kuntien valtuustoista, kommunistien toiminta julkisena puolueena on estetty, mutta kommu-

nismi ei silti vielä ole hävitetty maastamme, niinkuin päämäärämme edellyttää. Kommunistit harjoittavat edelleen maanalaista toimintaansa, josta tuon tuostakin saamme todistuksia — ovatpa he soluttautuneet suojeluskuntiinkin, niinkuin viime päivien yllättävissä paljastuksissa on käynyt selville. Tuon kaiken toiminnan tarkoituksena on tuhota maamme kallein uhrauksin saavutettu itsenäisyys ja liittää maamme jonain „kommuunina“ neuvostotasavaltojen liittoon. Eduskuntamme jäsenistä on vielä kolmas osa sosialidemokraatteja, jotka ovat hyvin läheistä sukua kommunisteille. Tällä kertaa ei näy olevan paljoakaan toiveita n.s. porvarillisesta yhteistyöstä. Osa porvarillisista tuntee suurempaa vetovoimaa vasemmalle päin kuin oikeistoa ja isänmaallista yhteistyötä kohti. Lähiajat eivät kaikissa suhteissa näytä kovinkaan valoisilta. Ilman kansanliikettä olisi tilanne vieläkin suorastaan toivoton.

Kansanliikettä tarvitaan edelleen. Päämäärä ei ole vielä saavutettu. Vieläpä on paljon tekemättä. Voimme olla kiitollisia jo saavutetuista tuloksista, mutta ne eivät oikeuta meitä jäämään laakereille lepäämään. Päinvastoin ne velvoittavat meitä työskentelemään entistä uutterammin.

Suuri valtiomiehemme J. R. Danielsson-Kalmari lausui meille kehoitukseksi: »Älkää antako tulen sammua».

Se kehoitus on edelleenkin paikallaan.

Taistelu punaista sanomalehdistöä vastaan

Rintamamies-lehti kertoo, että Turun seudun rintamamiehet ovat ryhtyneet taisteluun punaista sanomalehdistöä vastaan. Kuten tiedetään, on Turussa tämän maan kaikkein räiväisuisin porvarilliseksi itseään nimittävä lehti, Turun Sanomat, joka kielenkäytön räikeydessä vie voiton vasemmistolehdistäkin, joten on hyvin ymmärrettävää, että siellä on ensiksi siirrytty tämän asian suhteen sanoista tekoihin.

Kun varoitukset eivät ole auttaneet, ovat rintamamiehet kääntyneet turkulaisten lehtien ilmoittajien puoleen kiertokirjeellä, jossa kehoitetaan heitä harkitsemaan minkälaisille lehdille he antavat ilmoituksensa.

Toiminta on tuottanutkin hyviä tuloksia. Varsinais-Suomen Rintamiesyhdistyksen Piiritöimikunta on kiertokirjeeseensä saanut useita vastauksia, joissa asetutaan myönteiselle kannalle asian suhteen. Otamme tähän muutamia vastauksista.

„Oheellisenä palautamme lähettämämme kortin

asianmukaisesti täytettynä. Samalla pyydämme tervehtiä ilolla Teitä Rintamamiehet ja Rintamiesyhdistys siitä, että yhä vielä sykkii rinnassanne sama lämmin rakkaus tätä maata kohtaan, jonka velvoittamana v. 1918 moni aseveljenne uhrasi henkensä ja verensä vapautemme puolesta“.

„On oikein ilahduttavaa päättäväinen toimintanne kaikkinaisten „myyrien“ kukistamiseksi. Olemme monasti katkerasti huomanneet sen myrkkyytyksen, jota mainitsemanne Turun Sanomat kylvää kansalaistemme keskuuteen“.

„Toivomme, että meidänkin vähäpätöinen osuutemme on jonkinlaisena tukena toiminnallenne“.

Suomalaiset! Kaikkialla suoraviivaiseen toimintaan! Joka ei ole meidän kanssamme, on meitä vastaan.

Eduskuntatalon vihkiäisjuhlista

kirjoittaessaan sanoo Suomen Sosialidemokraatin pakinoitsija »Hesekiel» m. m.:

»Vihitty se talo nyt on. Juhlallisesti kuten pitääkin. Lapualaisten harmiksi ja mielihaikeaksi.»

Samassa pakinassa kerrottiin myöskin, että viime kesänä joku lapualainen — Hesekiel ei muista kuka, mutta »arvelee» sen olleen Eric von Freneckellin — olisi sanonut, ettei sitä taloa ainakaan tulla käyttämään siihen tarkoitukseen, mihin se on aiottu, ja S. S. ilkkuu nyt, että käytetäänpäs, käytetäänpäs.

Tuntuu siltä kuin Siltasaarella olisi alkeellisenkin moraali — totuudenrakkaudesta puhumattakaan — siirretty museoon, sillä edelläolevat lainaukset ylittävät jo kaikki säädylisyyden rajat. Sielläpäin sitäpaitsi väitetään jatkuvasti lapualaisten käyttävän taisteluaseinaan valhetta, uhkauksia, parjauksia ja suoranaista väkivaltaa kun rehellisin keinoin ei muka päästä tarkoitusten perille, mutta osoittautuu taas tässäkin tapauksessa niin, että itsestään paha pappi puhuu. Monasti sattuu niin, että kun joku moittii jotakin toista syylliseksi, niin hän osoittautuikin itse siihen syntyin syylliseksi, josta hän toista moittii ja näinollen tekeekin syytöksensä vain peittääkseen omia jälkiään. Näin tässäkin tapauksessa. Vasemmistomme on itse syyllinen niihin synteihin, joista se lapualaisia syyttää. Tarvitsee vain palauttaa mieliin vuosi 1918. Kuka silloin käytti laittomia keinoja ajamansa asian puolesta? Kuka silloin uhkaili, kuka silloin peiloitteli? Kenen mielestä silloin tarkoitus pyhitti keinot? Ja kuka silloin tahtoi kansanvallan tilalle asettaa harvainvallan? Se oli vasemmisto. Olisiko meillä nyt eduskuntataloamme ja eduskuntaamme, hallitustamme, kansanvaltaamme ja parlamentaarista hallintojärjestelmäämme, oikeuslaitostamme ja länsimaista sivistystämme, jos vasemmisto olisi silloin päässyt tarkoitustensa

perille? Ei, sitä ei voi kukaan. Meillä olisivat valtiaina juutalaiset, hääräilisivät komissareina ja pitäisivät kansaamme kurissa terrorillaan. Meillä olisi joitain neuvostoja ja niissä määräävissä asemia jotkut huligaanit. Kansalta kiskottaisiin veroja, sen pitäisi raataa ja luovuttaa raadantansa tulokset neuvostoherroille. Tavallisen kansalaisen henkikään ei olisi koiran henkeä arvokkaampi. Sekö olisi kansanvaltaa?

Vasemmistolaisemme ovat tänään ihan samoja kuin vuonna 1918 vain sillä erotuksella, etteivät he uskalla niin avoimesti, niin rohkeasti, niin pettelemättä kuin silloin esittää ohjelmaansa. Mutta ohjelma on itse asiassa aivan sama, ja milloin aika näyttää siihen sopivalta, niin sitä aletaan panna täytäntöön. Eikä tässä ole eroa sosialisteilla ja kommunisteilla. * Ero on vain näennäinen. Sosialidemokraattisen puolueen ohjelma on vähän sievistellympi, jottei kansa huomaisi, mikä on tarkoitus. Lampaan vaatteiden alta pilkistää raateleva susi kuitenkin esiin.

Me, lapualaiset tahdomme säilyttää kansanvallan tässä maassa, me iloitsemme jokaisesta saavutuksesta, jolla kansanvaltaa lujitetaan. Me iloitsemme uudesta eduskuntatalosta ja toivomme, että kansan ääni pääsisi siellä kuuluville, mutia puoluepukareiden ääni vaikenisi. Toivomme että eduskuntamme puheenvuoroissa ja päätöksissä tulisi kansan tahto väärentämättömänä esiin. Ja toivomme, että siellä olisi miehiä, jotka tahtovat kuulla kansan ääntä ja sen mukaan toimia

S. S:n »Hesekielin» kaltaisia miehiä ei eduskunnassamme tarvita. Eikä hänen tapaisillaan miehillä ole oikeutta puhua kansan nimissä, vielä vähemmän moittia muita epäkansanvaltaisuudesta. Ensin raiska, malka vasta sitten.

Lapuan mies.

Tammelan talonpojat ja Lapuan Liike

Me, hämäläiset, olemme hitaita luonteeltamme. Ei syty innon tuli niin helposti kuin pohjalaisen rinnassa. Mutta sitten kun se syttyy, on se lujaa ja pysyväistä, se ei vatsuksista masennu. Nyt on hämäläisen sydän lämminnyt, mitä pitemmälle kuljemme, sitä voimakkaammin veri suonissamme kulkee. Jokaisen talonpojan, jolle koti ja isänmaa on kallis täytyy yhtenä miehenä seisoa Lapuan Liikkeen rinnalla. Se talonpoika, joka ei tätä kansanliikettä kannata on suoraan sanoen, että hän, isänmaan petturi oman kotinsa hävittäjä. Täällä Tammelassa on jokainen terveajatuksinen talonpoika ottanut omaksi liikkeekseen

tämän Lapuan Liikkeen ja kantaa kortensa yhteiseen kekoon, Tammelan miehet ja koko Häme on valmiina joka hetki kun isänmaa poikiensa tarvitsee.

Löytäköön »Sinimusta» tiensä joka taloon, älköön puutuko se kenenkään isänmaataan rakastavan talonpojan pöydältä. Kehoitakaa jokaista naapurianne tilaamaan se, sillä se on (ainoa) lehti, joka sanoo totuuden julkisuuteen.

Tammelan ja koko Hämeen talonpojat! »Päin päivää uutta katsokaa».

Talonpoika.

Kieltolain puolestakin

Taantumuksen tuulet ovat viime aikoina erittäin voimakkaasti puhaltaneet kieltolakirintamalla. Monelta taholta on järeällä tykistöllä hyökätty kieltolain kimppuun. On pidetty kansalaiskokouksia, joissa on vaadittu kieltolakia kumottavaksi. Kieltolakia vastustava sanomalehdistö näyttää saaneen uutta tuulta purjeisiinsa; eräät pääkaupunkilaisnaiset, jotka sanovat harrastavansa raittiusasiaa, mutta joilta puuttuu kokonaan asiantuntemus, ovat puuhanneet jotain adressia, ja mikä kaikkein pahinta, eräät merkit viittaavat siihen, että isänmaallinen kansanliikekin ottaisi ajaakseen kieltolain kaatamisen. Raittiusväki tulee tyynein mielin ottamaan vastaan sille heitetyn taisteluhansikkaan, sillä se tietää seisovansa oikean asian puolella ja se käsittää, että raittius ja kieltolaki kuuluvat ehdottomasti yhteen, joten on aivan turhaa puhuakaan mistään kansan raitistuttamisesta ilman kieltolakia. Kieltolain vastustajat sanovat kyllä, että heidänkin tarkoituksenaan on kansanraittiuden edistäminen, mutta niin ei ole asianlaita. Kieltolakia vastustetaan yksinomaan sen vuoksi, ettei sen voimassaollessa saa ryyppätä niin vapaasti kuin silloin, kun väkijuomien käyttö on luvallista. Se vanha laulu yksilöllisen vapauden rajoittamisesta, jota lakkaamatta saa kuulla toistettavan ja jolla hyökätään kieltolain kimppuun, on katkeroituneiden viinamiehisten puhetta, koska he eivät saa tarpeeksi tyydytystä viinimolleen. Että nykyään on raittiustilanne monin verroin parempi kuin ennen kieltolakia, sen pitäisi jokaisen terve-

järkisen ihmisen ilman muuta käsittää. Tuskin nykyisin nautitaan edes kymmenettä osaa siitä alkoholimäärästä, joka kulutettiin maassamme ennen maailmansotaa. Allekirjoittanut on paljon liikkunut maassamme ennen kieltolakia ja kieltolain aikana ja tietää siis näkemiensä ja kuulemiensä perusteella väittää, että niin on asianlaita. Sanokoot „täyskiellottomiksi raittiusmiehiksi“ itseään nimittävät mitä tahansa. Heidän puheensa ovat niin typeriä, ettei niitä edes viitsi kuunnella. En tahdo väittää, että raittius-tilanne nykyisellään olisi niin hyvä, ettei siinä enää olisi mitään toivomisen varaa. Juoppoutta kyllä vielä nytkin esiintyy, mutta vika ei ole hiekkolaissa, vaan siinä, ettei kieltolakia ole kyllin tarmokkaasti pantu täytäntöön. Rangaistuksia pitäisi koventaa moninkertaisesti, niin että kieltolainrikkijat alkaisivat tuntea nahassaan lainrikkomisen seurauksia. Omasta puolestani suosittelaisin kieltolain rikkojille notkeita pajuvitsoja. Ne varmaan edistäisivät raittiusasian voittoa.

Tarina, jota lakkaamatta toivotetaan, että valtio muka saisi runsaasti tuloja väkijuomakaupasta, on sen laatuinen, etten katso arvolleni sopivaksi alentua siitä puhumaankaan. Pidän ilman muuta selvänä, ettei satuja ota kukaan toden kannalta.

Otakun, että lehtenne myöntää tilaa tälle kirjoitukselle.

Todellinen raittiusmies.

LAGERBORG,

se „köyhä piru“, joka Ruotsissa kävi törkeästi parjaamassa maataamme, näkyy saaneen ylioppilailta sellaisen kohtelun, kuin tämä arvovon opettaja ansaitseekin. On aivan paikallaan, että tällaiset miehet asetetaan häpeäpöluun, kuten lehtemme viime numerossa kirjoitettiin. Vasemmisto on tietenkin rientänyt Lagerborgin avuksi pitämällä suurta melua ajatuksenvapauden loukkaamisesta. Tällaiset puheet jääkööt omaan arvoonsa, sillä mitä vasemmistolehdet kirjoittavat, ei koskaan tarvitse ottaa vakavasti. Ylioppilaitten toiminta sensijaan on sangen ilahduttavaa. Se on merkkinä siitä, että ylioppilasnuorisomme on isänmaallisen hengen läpitunkema ja ettei ylioppi-

lasnuorisomme isänmaallisuus ole vain sanoja ja tunteita, vaan toimintaa, jota tänä aikana erikoisesti tarvitaan. Ymmärtäköön tämän myöskin yliopistomme korkein johto ja arvostelkoon sen mukaan ylioppilaitten menettelyä. Pidämme ilman muuta selvänä, ettei hän voi tulla kysymykseen ylimääräisen professorin virkaan. Pitäisikö valtion maksaa palkka miehelle, joka törkeällä tavalla, niinkuin Lagerborg, vieraassa maassa parjaa omaa maataan, ja kansan korkeaksi virkamieheksikö sellainen mies olisi sopiva? — Ei missään tapauksessa.

Toinen köyhä piru.

Kolmetoista vuotta ovat sosialistit ja kommunistit eduskunnassa vaatineet kerta kerran perästä — suojeluskuntien hajoittamista.

Minkävuoksi?

Senvuoksi, että suojeluskunnat ovat suurimpana esteenä proletariaatin väkivaltaiselle muodostamiselle.

Ei sanoilla eikä päätöksillä ratkaista ajan suuria kysymyksiä, vaan verellä ja raudalla.

Bismarck.

Kommunismien tarkoituksena on väkivallin perustaa proletariaatin diktatuuri. Sosialidemokratia pyrkii samaan päämäärään vaikka toisia teitä. Marxilaisuudesta bolshevismiin on matka sangen lyhyt.

Työläinen, valitse paikkasi! Älä kulje kansainvälisen marxilaisuuden talutusnuorassa äläkä anna juutalaiskapitalistien pettää itseäsi, älä luota „demokraattisiin“ tai „liberaaleihin“ puolueihin! Ole lapualainen!

Suurta melua

pitävät vasemmistolehdet niistä sähkösanomista, joita hallituskysymyksen ollessa esillä, eri puolilta maata on tasavallan presidentille lähetetty. Niitä on koetettu selittää tarpeettomaksi asiansekaantumiseksi, koska hallituskysymys ei muka kuulu mitään kansanliikkeelle, ja onpa väitetty, että kansanliike sähkösanomien lähettämisesellä olisi esiintuonut epäluottamuksensa kansanliikkeen ehdokkaana valittua presidenttiä kohtaan. Herrat sosialistit ovat lukeeet historiaa liian vähän, koska he eivät satu muistamaan, että Suomen kansa on aina, kaikkina aikoina, kääntynyt hallitsijan puoleen, milloin sillä on ollut jotain sanottavaa ja eri-

koisesti silloin, kun hallitsijana on ollut mies, johon kansa on luottanut ja jolle se näinollen on voinut asiansa luottamuksella esittää. Hallitsijat ovat myöskin mielellään kuunnelleet, mitä kansalla kulloinkin on ollut sanottavaa ja sen mukaan toimineet. Se, että hallituskysymyksessä on kääntynyt Ukko-Pekan puoleen, todistaa päinvastoin, että isänmaallinen kansa luottaa häneen edelleen.

Asioita voivat vasemmistolehdet esittää vääristeltynä lukijoilleen, ja joku voi niihin uskoakin, mutta miksikään he eivät voi niitä muuttaa.

Kommunistitoimintaa Viitasaarella.

Viime kunnallivaaleihin asettivat sosdemit ehdokkaakseen listalle Öhman nimisen miehen, joka kuuluu kommunistijärjestön alaosastoon. Keskusvaalilautakunnassa hyväksyttiin lista sos.demien äänillä, porvariedustajain vähemmistönä merkitessä vastalauseen päätöstä vastaan.

Toinen vähän räikeämpi tapaus tapahtui myös samaisissa kunnallisvaaleissa. Kommunistinen vaalilautakunnan jäsen Ville Kinnunen antoi kunnanavustusta nauttivan hen-

kilön äänestää, siitä huolimatta, että mainittu henkilö oli äänestys oikeutta vailla ja että lautakunnan ainoa porvarijäsen vastusti moista menettelyä.

Mainittu Kinnunen on jo aikaisemmin osoittanut alttiutta Moskovan määräyksille. Puhdistusta kaipaisi Viitasaaren kunnanvaltuusto moisista loisista.

Lapuan miehiä.

SINIMUSTA

Lapuanhenkinen julkaisu

Ilmestyy Lapualla kerran viikossa. Tilaushinnat:
• || kokovuosi 60 mk., puolivuosi 35 mk., maaliskuun
|| • alusta vuoden loppuun 50 mk.

Tilatkaa Sinimusta! . Ryhtykää asiamieheksi!

Kunnioittaen:
SINIMUSTAN Toimitus ja Konttori, Lapua.

Onko kieltolaki maalle turmiollinen?

Kun Lapuan liikkeeseen positiivisesti suhtautuvien sanomalehtien palstoilla viime aikoina on erilaisissa kirjoitelmissa arvosteltu, sekä arvostellaan m.m. nykyistä kieltolakia, niin ei sitä ole käsitettävä tai väärin ymmärrettävä, että sillä tahdottaisiin vastustaa terveelle pohjalle rakentuvaa kansanraitistumista. Ei myöskään ole noin vain suoralta kädeltä leimattava siitä asiasta puheenvuoroa käyttäviä henkilöitä „viinamiehiksi“, tai alkoholista johtuneiden paheiden puolustajiksi. — Ei! Kaukana siitä. — Päinvastoin! Tarkoituksemme on kaikilla sopivilla käytettävissä olevilla keinoillamme edistää yleistä raitistumista.

Mutta onko voimassa oleva k. o. kieltolaki koko olemassaolonsa aikana voinut edes tyydyttävästi edistää tai tervehdyttää yleensä raitiustilannetta? — Siihen on tosi-asiassa pakostakin ja kaiken järjen nimessä vastattava kieltävästi. Päinvastoin voidaan helposti osoittaa juopumusten ja väkijuomain tilille merkitävien rikosten kieltolain aikana varsin suuressa määrin lisääntyneen. — Salakuljetus maahamme on pelottavassa määrässä kaikista kieltolain täytäntöönpanosta johtuvista vastatoimenpiteistä huolimatta lisääntynyt. Kustannukset valtiolle ja kunnille sen toimeenpanosta sekä ylläpidosta ovat nousseet vuosittain aivan musertaviksi useihin muihin menoihin ja kustannuksiin verrattuina. Kuinka paljon sitten onkaan maasta virrannut rahaa salakuljettajien kautta ulkomaille alkoholi-aineiden hintana kieltolain vuoksi? Yksistään tämän kautta aiheutunut taloudellinen vahinko oli äskettäin varmoihin lähteisiin perutuvana arvioitu pyöreissä luvuin noin 400 miljoonaksi markaksi vuosittain. — Tämä on huimaava menoerä köyhälle kansallemme. Lisäksi köyhäinhoito, työttömyys ja monet muut menot ovat kieltolain vaikutuksesta miltei moninkertaistuneet. Jos todella kaikki se vahinko ja kustannukset arvioitaisiin, sekä laskettaisiin yhdeksi summaksi, saataisiin pitkä rivi synkkiä numeroita. Se olisi suorastaan mykistytävä rahasumma talouselämällemme tappioksi. Tämä summa on lausuttava miljardeissa markoissa. Nämä menot ja häviöt olisi voitu ilman kieltolakia välttää ja säästää, käyttämällä hyödyllisempiin tarkoituksiin, esim. puolustusmenoihin. Näin menetellen olisi varmasti voitu aikaansaada mittaamattomia aineellisia hyötyjä ja sivistyksellisiä arvoja! Vaikkapa tässä vertauksen vuoksi laskemalla vain yksinomaan se säästö, mikä olisi jäänyt valtiolle verotuloiksi ulkomaille menevän pirtun hintana kymmenen viimeisen kieltolaki-vuoden aikana, niin se olisi suunnilleen 4 miljardia markkaa. Tuskinpa nykyistä vaikeata pulakauttaakaan olisi syntynyt. Sillä määrällä olisi voitu esim.

hankkia Suomelle hyvinkin riittävästi puolustusvälineitä, m. m. mahtava lentokonelaivasto. Jos tämän katastrofimaaisesti epäonnistuneen kieltolain aiheuttama taloudellinen tappio olisi vain osaksikin käytetty kommunismin ja rikollisuuden vastustamiseksi, niin siunaus kansallemme, m. m. työväestölle olisi ollut ylitsevuotava. Kyllä juutalainen sosialismi marxilaisine jumalan kieltämis-oppeineen oli kieltolainkin säätämisen aikoina porvareja älykkäämpi ja viekkaampi, koska se päihdytti arvostelukyvyyttömimmän osan kansalaisistamme siihen utopistiseen humalaan, että piti saada kieltolaki jäytämään ja hivuttamaan kansamme elinhermoja. Tämä ainoastaan senvuoksi, ettei voitu suunnata sitäkin energiaa kommunismin maasta hävittämiseen tai puolustuskuntoisuutemme lujuuttamiseksi. Kieltolaki-kohmelossa demokraattiseen uneen vaipuneet fanaatikot enemmistönä eduskunnassa ollen, aikaansaivat kieltolain vaikuttamaan turmiollisine seurauksineen maassamme, jossa sitä ei olisi tarvittu. Vasta viime vuoden lopulla alkoi Lapuan liike valella kylmää vettä kieltolaista juopuneitten niskaan, ravistellen heidän hereille näkemään sen kurimuksen, johon oltiin osaksi jouduttu ja edelleenkin yhä syvemmälle ollaan luisumassa. — Kieltolaki käytännössä on osoittautunut mahdollottomaksi, kuten muutkin sosialistiset päähänpistot ja tilapäiset aikaansaannokset. Ikävintä asiassa kuitenkin lienee, että jotkut porvareistakin „raittiusinnon“ huumaaamina uskoivat tosissaan kieltolain mahdollisuuteen ja onnistumiseen. Sitävastoin näyttää vain an i harva sosialisti uskovan sen voivan raitistuttaa ketään. Hän ei siitä itse usko muuta hyvää, kuin sen salaa kalvavan ja köyhdyttävän yhteiskuntaa, sekä porvarillista valtioruumista. Eihän rajamme takana neuvostoparatiisissakaan ole kieltolakia. Roistot vain ovat saaneet tilaisuuden hymyillä porvarin käsittämättömyydelle ja tyhmyydelle, kommunisti-renttu itse eturivin miehenä kieltolakinrintamassa rikkoo mitä törkeimmällä tavalla kannattamaansa lakia. Heidän keskuudestaan on säännöllisesi löydetävissä suurin määrä kieltolain rikkojia, salakuljettajat, salapolttajat ja petosta harjoittavat pirtutrokarit. Näille on kieltolaki hunajaa. Se on tarpeellinen suojaamassa heidän rikollista ammattiaan. Jos esim. kansanäänestys puheenaolevassa kysymyksessä pantaisiin toimeen, niin epäilemättä he olisivat lain pysyttämisen kannalla.

Kieltolakiin voidaan osoittaa olevan myös erittäin turmiollinen moraalisisessa suhteessa. Sen voimassaoloaikana ovat lainkunnioitukset ja kaikki siveellisyyskäsitteet höltyneet. Kieltolain rikkomisen kautta on totuttu myös yleisemmin uhmaamaan ja rikkomaan muitakin tarpeellisia lakeja, sekä oikeusjärjestystä ja kuria. Tämä

Venäjän puuta Suomeen

100 vaunulastia 2 kuukauden aikana

Suomi on tähän asti kuulunut maailman ensimmäisten puutavaravientimaiden joukkoon. Metsämme on ollut se kansallispääoma, joka on pitänyt budjettiamme jonkinlaisessa tasapainossa. Venäjän kansainvälisillä puutavaramarkkinoilla harjoittama polkumyynti on nyttemmin tehnyt pahaa haittaa puutavaramme menekille. Venäjän dumping-myyntin tarkoituksena on, kuten tiedetään, saattaa talouselämämme rappiolle ja siten jouduttaa neuvostovaltan pystyttämistä maahamme.

Helsingin Sanomat kertoi äskettäin huomattavana uutisena, että vuoden kahden ensimmäisen kuukauden kuluessa on venäläistä puutavaraa tuotu maahamme 100 vaunulastia — aikana, jolloin kotimaiset puutavaranviejät eivät saa tavaraansa kaupaksi, sahat on pakko panna seisomaan, ja tuhansia työläisiä joutuu työttömiksi. Sen, että venäläiset ulkomaisilla puutavaramarkkinoilla tekevät meille mahdollisimman suurta haittaa, pitäisi riittää. Mutta ei, Venäjältä tuodaan puuta vielä meillekin.

Voidaanko sanoa isänmaallisiksi niitä teollisuurmiehiä, jotka menettelevät näin teollisuuden ja talouselämän päämenoksi? Ei! Valtiovallan on löydettävä keinoja sulun asettamiseksi venäläiselle puutavarantuonnille. Suoranainen tuotikielto olisi paikallaan. Sitä kuitenkin liepee turhaa toivoa. Kuten muistettaneen, oli eduskunnassa viime syksynä kysymys tullin asettamisesta venäläiselle paperipuulle. Siitä olisi ollut ainakin hiukan apua, mutta asia tietysti raukesi. Huomattava osa niitä kansanedustajia, jotka nimittävät itseään isänmaallisiksi, äänesti tullia vastaan. Mistä syystä, se on ainakin allekirjoittaneelle käsittämätöntä. Luulevatko nämä herrat herrat kansanedustajat voivansa onnellistuttaa metsärikasta maatamme, jossa puutavarateollisuudella epäilemättä on suuret kehitysmahdollisuudet, — venäläisellä puulla?

Jotain on ehdottomasti ja pikaisesti tehtävä tämän suunnattoman epäkohdan korjaamiseksi.

Talousmies.

Vieläkin puusta

Lievemmin sanoen ihmeelliseltä tuntuu Gutzeitin nimeä kantavan kotkalaisen tehtaanjohtajan selitys viime aikoina ilmitulleen laatikkolautatavaran suunnattoman maahantuonnin johdosta. Aikana, jolloin sadoilla sahoilla seisoo myömytöntä laatikkolautaa suuria määriä kysynnän puutteessa, selittää tämä herra, ettei muka tavaraa olisi riittävästi kaupan. Selitys näkyy liiaksi läpi. Kysymyksessä on ilmeinen oman voiton tavoittelu, joka vaikuttaa sitäkin likaisemmalta, kun sitä yritetään valheella pei-

tellä. Satojen kotimaisten sahojen johto lienee valmis vastaamaan, miten asianlaita todellisuudessa on. Samaan aikaan jolloin kotimaista tavaraa lähetetään ulos vallan liiaksi jalostamattomana, toimii maamme eräässä huomattavimmista puusatamakaupungeista teollisuuslaitos, joka — jalostaa ryssän puuta. Asiaa ei voi vaieten sivuuttaa. Maamme naurunalaiseksi tekeminen on kertakaikkiaan lopetettava joka suhteessa.

seikka on ollut omansa edistämään huliganismia ja rikollisuutta, sekä yleensä kansamme elinkyvyn rappeutusta.

Kieltolaki on näin ollen välttämättä saatava poistetuksi tai vaihdetuksi luonnollisempaan väkijuomalainsäädäntöön. Kansamme raitistuttaminen on siihen sijaan ohjattava terveemmälle ja siveellisemmälle pohjalle, etupäässä vapaan valistustyön varaan. Niin kauan, kuin eduskunnassa ja hallintolaitoksissa on marxalaisen suunnan edustajia, niin kauan havaitaan myöskin tapahtuvan kouraantuntuvia erehdyksiä lakeja laadittaessa. Suomalaisen poikkeuksellisesta rotuominaisuudesta sekä luonteenlaadusta johtuu, ettei se voi alistua minäkään keinotekoisen ja luonnottoman pakkoval-

lan alaiseksi. Eikä Suomen kansalla ole enää varaa kaikenlaisille luonnonlakien vastaisille kokeiluille. Isänmaallisen kansanliikkeen tehtäviin ja velvollisuuksiin kuuluu myös osaltaan epäonnistuneen kieltolain muuttaminen kansanoikeustajuntaa vastaavaksi, sekä kansamme ylöspäin kohottaminen ja vapauttaminen kaikista kiusauksista. Raittiusaate, siveellisyys, lainkunnioitus ja Jumalan pelko saakoot sijansa kansamme sydämissä. Kohottakaamme siniristilippumme korkealle hulmuamaan vapaassa, raittiissa ja puhtaassa Pohjolamme ilmapiirissä! Omaksukaamme mekin tunnuslauseeksemme: „Terve sielu terveessä ruumiissa!“ Videant consules, ne quid res publica detrimenti capiat.

Jussi Ryhänen.

Oulun Kaupungin Säästöpankki

Perustettu v. 1845.

*

TALLETUSKORKO

7 %

Parasta matkaevästä

huvimatkoilla jos muillakin matkoilla on oululainen poronpaisti ja poronkielet. Saatavana tuoreina ja savustettuina.

Toiminimi E. K. Montin

Oulu, Aleksanterinkatu 21.

Oulun Merivälitys

(Omistaja: Maikki Hirstiö)

Laivojenvälitys- & Speditioniliike.
Vakuutustoimisto.

Oulu — Toppilansatama.

Pohjoismaisen Speditioniliiton jäsen.
Puhelin 6 82. Sähkö-osoite: Merivälitys, Oulu.

L. LEPPÄLUOTO

Kangas- ja Pukukauppa

Rovaniemi, Puh. 2 88

Edullinen ostopaikka valmiille vaatteille
ja kangastavaroille.

Soittoa

5-miehin orkesteri. Päiväkonsertti
juhlapäivisin ja sunnuntaisin klo 14—
16. Joka ilta klo 19,30—23.

Isokatu 14

Puistokahvila

Puh. 11 54

K. F. Paulamäki

Kangaskauppa

Oulu. Puhelin 1 14 & 3 65.

TORKKOLAT & SAVUKOSKI

Rovaniemi, Puh. 1 02.

Tunnetuin ja enin käytetty

Kahvila- ja Kondiittoriliike

Pohjanmaan Siemen- ja Kukka- kauppa

H. Gustafsson

Puh. 4 33

Suosittelaa

Oulu

Hotelleja Oulussa:

UUSI HOTELLI OULUSSA. Suurin, halvin ja käytetyin. Mukavuudet, puhelimet kaikissa huoneissa, oma saunalaite ja hyvä ravintola. Ateria 10:-

H. PUKINKORVA PIIRUSTUS- JA RAKENNUSKONTTORI

Oulu, puhelin 4 42

SUORITTAA kaikenlaisia alaan kuuluvia töitä urakalla ja laskuun.

LAATII piirustuksia ja kustannusarvioita. MYÖ varastosta ja välittää kaikenlaisia rakennusaineita, kuten kaakeliuuneja, hella- ja seinäkaakeleja, tiliä, ruukkia y.m.

Varatuomari V. A. LOUEKARI

Asianajotoimisto

Oulu. Asemak. 11. Puhel. 6 73.

K. Auran I-luokan

VAATTURILIKE

Oulu. Perustettu 1894. Puhelimet 3 25, 10 87.

Oulun Kultaseppä Oy.

Kauneimpia k i h l a s o r m u k s i a y.m. halvalla.

Puh. 2 25.

MAAN SUURIN **KUVALAATTALAITOS**

tydyttää luonnollisesti parhaiten toiveenne,
kun tarvitsette kuvalaattoja (klisheitä).

Teemme kaikkea klisheelaan kuuluvaa työtä
— aina huolellisesti ja nopeasti.

Kuvateollisuus Oy.

Helsinki . Lönnrotink. 4. . Puh. 20 081 ja 21 725

Tunnetut

- KONE - HISSIT

ovat kauttaaltaan kotimaista
valmistettua

- KONE -

OSAKEYHTIÖ

HELSINKI

Urheilun Aktivistit, Huomio!

Hyvä tahto, innostus ja kiitettävä taito yksin eivät
Teistä tee eturivin urheilijaa.

Tarvitsette ehdottomasti lisäksi

ensiluokaisen urheiluvälineen

SKOHA tietää tämän ja siksi se myy ainoastaan
ensiluokkaisten tehtaitten taattua ja ammatti-
miesten tarkastamaa tuotetta.

Tutustukaa varastoomme, koetelkaa urheiluväli-
neitämme. Pian vakuuttaudutte niitten ensiluok-
kaisuudesta ja opitte luottamaan meihin.

Varastomme on täydellinen. Kaikkia urheilu- ja
retkeilyvälineitä on saatavissa.

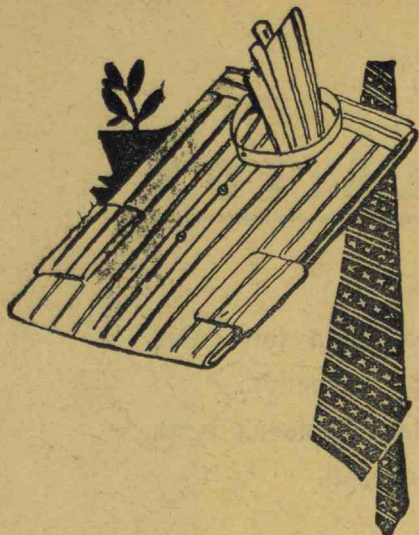
f

SKOHA

(Suojeluskuntain Kauppa Osakeyhtiö)

Helsinki, Kaivokatu 6.

Puhelimet 28 089, 48 264 & 29 064.

On suloinen tunne,

kun tietää olevansa kiireestä kantapähän siististi ja aistikkaasti puettuna. Vaatevarastoanne täydentäessänne ostakaa siis

S. O. K:n

**TRIKOOTEHTAAN JA NEULOMON
TYYLIKKÄITÄ JA ENSILUOKKAISIA
VALMISTEITA**

Näitä valmisteita myydään
kaikissa S. O. K:n jäsenosuuskaupoissa.

Hotelli Karelia

Helsinki, Kaisaniemenk. 1. Puh. 20 915.
Sähköos. Karelia.

Suosittellee ensiluokkaisia huoneitaan
alkaen Smk:sta 30:-. Ei juomarahoja.

Huolellinen palvelus.

Agnes Lucander.

Aino Klinge.

Tampereen Sementtivalimo

Tampere.

HILLIN PARTURILIIKETTÄ

Lapualla

suositellaan arvoisalle
yleisölle.

AIRAM

lamppu

— ainoa kotimainen
sähkölamppu,
kuin luotu Suomen
oloihin. Kun tarvit-
sette uuden lampun
— kenties jo pian-
kin, vaatikka silloin
i r a m-lamppu.

*Riihimäki, Lopentie
J. J. Jäykkä*

Kaunis, tasainen
valo Suomen kotei-
hin kotimaisella
AIRAM-LAM-
PULLA.

Suomen Sähkölampputehdas O.Y.

Helsinki.

B Ö R S

P u h. 23 335— 23 336.

Lounas klo 12—12
Päivällinen klo 18—20
Päivälliskonsertti
Illallis-tanssiaiset
klo 21:ltä.

SUKSET

SUKSIVOITEET
HIIHTOPUVUT
HIIHTOVÄLINEET

on aina paras ostaa ensiluok-
kaisesta varastosta, asiantun-
tevan opastajan esitellessä.

Siis

HANNEKSELTA

HANNES KOLEHMAINEN

Helsinki. Kaisaniemenkatu 4. Puh. 36 014.
Maaseututilaukset toimitetaan nopeasti.